

Προσκύνημα στη Μαργαρώνα

Δέν ξαίρω ἂν ἔχετε ἀκούσει ποτέ μιὰ τέτοια παραφωνία τῆς ψυχῆς μέσα σὲ μελωδία τῆς πραγματικότητας. Μοιάζει μὲ κείνες τὶς συγχωρδίες πού τὶς λένε στὴ Μουσικὴ «τραχέως ἡλιωμένες» καὶ σοῦ φέρνουν ἀνατριχίλα. Ἐγὼ πάντως πρώτη φορά τὴν ἔκουσα ἡ ἴσως πρώτη φορά τὴν συνειδητοποιοῦσα.

Ὅλα γύρω ἦταν χαρούμενα. Οἱ γυναῖκες τοῦ σπιτιοῦ ἐτοίμαζαν τὰ Χριστουγεννιάτικα γλυκὰ σιγοτραγουδῶντας. Τὸ ἔλατο στὸ παραθύρου τοῦ σαλονιοῦ καλημέριζε τοὺς περαστικούς μὲ ἀστραφτερά χαμόγελα κάθε φορά πού ἀνάβανε τὰ φωτάκια του. Ἐνα τσουρμο πιτσιρίκια μὲ τρίγωνα, φουσαρμόνικες καὶ μελόντικες εἶχαν σκορπιστῇ στὴν πολυκατοικία: Gloria in excelsis Deo! Ὅλα ἦταν χαρούμενα τούτῃ τῇ Χριστουγεννιάτικῇ παραμονῇ.

Κι' ἐγὼ ἤμουν — ἡ τελευταῖστον ἔμοιαζα νὰ εἶμαι — χαρούμενος καθὼς ἀπολαύβαναι τὴ ζεστασιά χορεύοντας τὰ καμώματα τῆς χρυσογάλαξης φλόγας πού μέσα ἀπ' τὸ γυάλινο παραθύρακι τῆς σόμπας ἔλλαζε χρώματα καὶ σχήματα στὸν πρωῒν ἀνασασμὸ τοῦ ἀέρα.

Αἰσθανόμουν ὅμως κάπως περιέργα.

Ἦταν μιὰ διάθεση γλυκεῖα μὰ ἐνοχλητικὴ, ἡδονικὴ ἀλλὰ βασανιστικὴ, μιὰ παράξενη διάθεση.

Κάποιο ρυάκι στὶς ρίζες τῆς ψυχῆς φούσκωνε ποῖος ξαίρει ἀπὸ ποια μπόρα τοῦ ἀσυνειδήτου καὶ σὰν ἀετὸς φυλακισμένος δάγκωνε μὲ λύσσα τὰ σίδερα ζητώντας νὰ ξεχυθῇ ὀρμητικὰ καὶ νὰ παρασύρῃ τὰ πάντα στὸ διάβα του.

Στὸ ρυθμὸ τῆς χορωδίας τῶν πιτσιρίκων σιγοσφύριξα εὐθυσία τὰ Χριστουγεννιάτικα κάλαντα καὶ πλησίασα στὸ παράθυρο: Ἦ Ἀνατολὴ στεφάνωνε χρυσορόδινα τὸ Ἄκτιο. Ὀνειρεμένη καλοκαιρινὴ Πρέβεζα. Τί κρίμα νὰ σὲ δῇ μέσ' στὸν Ἰούλιο τόσο χειμωνιάτικη ὁ ποιητής.

Ἀρκετὲς φορές βαρύνυμα καλοκαιρινὰ δῆματα μ' ἔφεραν στὸν παραλιακὸ δρόμο πρὸς τὴ Μαργαρώνα καὶ τὸν μνημοῦνι τῆς. Μὰ ἦταν πάντα, θυμᾶμαι, ἀπλῶς ἕνας περίπατος. Τὶ ἄλλο θὰ μπορούσε νὰ εἶναι μέσα στὴ μαγεία τοῦ Πρεβεζάνικου δειλινοῦ;

Μὰ σήμερα — τὸ δισαυθάνομουν — ἦταν κάτι ἄλλο. Ἦταν κάτι σὰν λύτρωση.

Συθέμελα ἀναγάλλισε ἡ ψυχὴ ὅταν τὰ δῆματά μου ἐκνευριστικὰ τάρραξαν τὴ σκεπασμένη μὲ πρωῒν ποῦσι γαλήνη τῆς ἔρημης πλατείας. Συνειρμικὰ δούλεψε ἡ ἀντίθεση καὶ γοργόφτερες διέβηκαν καλοκαιρινὲς εἰκόνες:

μουσάτες φοιτητές, κομπὲς δεσποινίδες, ἐτερόκλητοι παραθεριστές, λίγη Ἑπαιρωτικὴ Χαί — σσάιτυ, λίγος κόσμος τῆς ἀρχοντιάς, πολὺς κόσμος τῆς σνομπαρίας, ἀκόμη περισ-

σότερος κόσμος τοῦ νυφολαχείου, κάθε λογῆς κόσμος νὰ προσπαθῇ νὰ βρῇ καρέκλα στὸ καφενεῖο κι' ὅταν τὴ βρῇ ν' ἀγωνίζεται ἀπελπισμένοι ν' ἀνακαλύψῃ τὸ γκαρσόνι.

Τώρα ὅλα θυμίζουν θάνατο σὰν τὶς κόρυγες τῆς Πρέβεζας. Τ' ἀγκαλιασμένα μεταλλικὰ δελφινία, πού τὸ καλοκαίρι κολυμποῦσαν στὴ βροχὴ τοῦ συντριβανοῦ καὶ μέσ' στὰ χρωματιστὰ φῶτα παίρνουν ὀνειρικά σχήματα, φαίνονται τώρα πεθαμένα, σὰν ἀγαπημένο ἀντρώπου πού τόβαψαν στὸν ἴδιο τάφο. Στὰ παγκάκια δὲν καθέσται πιά περὰ ἡ φεβερὴ ὕγρασία τῆς Πρέβεζας. Κι' ὁ Ἀνδρούτσος πάνω στὸ δάφνο του στητὸς, παλληκαρὴς ξεπλένεται κάθε μέρα ἀπ' τὴ βροχὴ καὶ ἀσπρίσει τόσο πολὺ πού μοιάζει μὲ ξωτικό.

Πιὸ πέρα τὰ παραλιακὰ καφενεῖα θυμίζουν θάνατο κι' αὐτὰ σὰν τοὺς λερούς, ἀσήμαντους δρόμους τῆς Πρέβεζας.

Στοιβαγμένες σωροὶ οἱ χρωματιστὲς πολυθρόνες μοιάζουν μὲ ναρκωμένες, λὲς καὶ περιμένουν τὴν ἀνοίξη νὰ ζωντανέψουν. Οἱ γλάστρες στὰ παράθυρα καὶ τὶς γωνιὲς ξεψυχήσαν. Καὶ σὲ κατὰ ἀναποδογυρισμένα τραπέζια ἀπλωμένα ψαρόδικα δίχτυα ἕνας ἀσπρομούλης γέρο ψαράς ράβει, συνέχει ράβει.

Θάνατος καὶ στὸ μικρὸ Δημοτικὸ πάρκο.

Λίγη πρασινάδα ἀπὸ θαμνοειδῇ στὸ ἔδαφος προσπαθεῖ ἀκατόρθωτα νὰ γλυκάνῃ τὴν παγερότητα πού ἀπλόχερα σκαρτίζουν τὰ σκελετωμένα δέντρα.

Δεξιὰ ὁ καινούργιος λιμενοβραχίονας, ξαπλώνεται μεγαλόπρεπα πάνω στὴ μουντὴ θάλασσα. Γιὰ χατήρι του ὁ homo faber ξεκοίλιασε ἀνελέητα τὴν παλὰ ρομαντικὴ Πρέβεζα τῆς Βρυσοῦλας.

Ναὶ, βέβαια κάπου ἐδῶ πρέπει νὰ ἦταν τὸ καφενεῖο «Ὀυράνιας Κήπος» πού ὁ ποιητὴς ἔγραψε τὴν τελευταία ἐπιστολή.

Θυμήθηκα τὸν τραχὺ σαρκασμό του. Ἔπινε παρὰ μὲ τὸ θάνατο τὸν τελευταῖο καφέ κι ἔγραφε πῶς ὅταν τοῦ δοθῇ εὐκαιρία θὰ γράφῃ τὶς ἐντυπώσεις του ἀπ' τὴν προηγούμενη νύχτα: πόσο δύσκολο εἶναι νὰ πνιγῇ ἕνας πού ξαίρει κολύμποι!

Ὁ Ἀμβρακικὸς μπροστὰ ἀπλώνεται ἥρεμος, χωρὶς τὴ συνηθισμένη φουσκοβαλασσιά.

Ἄθελα τὸ μυαλὸ τρέχει στὸ Μονολίθι, τὴ μαγευτικὴ ἀγρογιάλι ἐξῶ ἀπ' τὴν Πρέβεζα. Τὸ εἶδα πέρσι γιὰ πρώτη φορά.

Καὶ ἦταν πάλι παραμονὲς Χριστουγέννων, ὅταν ἡ χαρούμενη συντροφία μας μελαγχόλησε ὅχι μόνο ἀπ' τὸ μούχρωμα μὰ κι ἐπειδὴ θυμήθηκε πὼς ἐκεῖ ὁ ποιητὴς ρίχτηκε στὰ κύματα καὶ κυνήγησε μάταια τὸ Θάνατο ὅλη νύχτα γιὰ νᾶβρῃ στὴν αἰώνια μοναξιά τὴ συντροφία πού τόσο τοῦλειπε στὴ Ζωή.

Ἀκόμα θυμᾶμαι τὴ σκοτεινὴ πινελιὰ πού βάλε στὸ μούχρωμα κάποια λόγια κυρία ἀ-

Σελίδες για τους νέους

ΤΡΙΑ ΤΡΙΣΤΙΧΑ

1

‘Η γόμμα είναι
νὰ σβήνει τ’ ανθρώπινα λάθη,
μόνο όταν γράφονται στο χαρτί.

2

Οἱ ἄνθρωποι
ψάρια στὸ βυθὸ μιᾶς θάλασσας
γεμάτης ρεύματα.

3

“Εκανες μιὰ δουτιὰ στὴ φύση
σ’ ἀκολούθησα
κὶ ἀποκαλυφθήκαμε.

Μαρία Ἀλεξοπούλου

ΤΡΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1

Τὸ κορίτσι στέκει
στὴν αὐλή μου στὸ σκαμνὶ
καὶ ζητάει καὶ κοιτάει
τὸ σπαθὶ
νὰ τῆς κόψῃ τὸ μαλλί·
‘Η ἀγάπῃ τὴν κρατεῖ ἡ ἀγάπῃ
τῆνε διώχνει.

παγγέλοντας κάποιους στίχους τῆς Πολυδούρη.

Πῶς ἔφτασα στὸν Ἅγιο Σπυρίδωνα οὔτε
ποὺ τὸ κατόλαβα.

Πολὺ κοντά, στὸ βάθος, ἡ μακρυὰ σειρὰ μὲ
τὶς λεύκες ποὺ παιγνιδίζουν τὰ φύλλα τους πό-
τε στὸ σταχτὶ καὶ πότε στὸ λευκογάλαζο τ’
οὐρανοῦ. Καὶ κεῖ κάτω, χαμηλὰ στὰ πόδια μι-
ᾶς ἀπ’ τὶς πρώτες λεύκες τὸ γκριζωπὸ μνη-
μοῦρι. Ἀναμνηστικὴ στήλῃ ποῦθαλε ἡ Περι-
γητικὴ Λέσχῃ τῆς Πρέβεζας.

Ἀκατάσχετῃ ἔλξη πρὸς τὰ κεῖ μοῦδιωξε κά-
θε ἐπιθυμία ν’ ἀνάψω ἓνα κερί στὸ φτωχὸ ἐκ-
κλησάκι. Ὁ ξερὸς ἦχος τῶν δημάτων δὲν μοῦ-
δωσε στὰ νεῦρα αὐτῇ τῇ φορᾷ.

Γκρίζα, μουντὴ σὰν τὰ σύννεφα, τετραγώνη
πέτρα μ’ ἓνα σκαλισμένο ἄστρο ψηλὰ δεξιὰ.
Ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ ἄστρο δλόασπρη πλάκα.

ΕΔΩ ΒΡΗΚΕ ΤΗ ΓΑΛΗΝΗ ΜΕ ΜΙΑ ΣΦΑΙ-
ΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ ΣΤΙΣ 21 ΙΟΥΛΙΟΥ 1928

Οἱ ἀποφλοιωμένοι κορμοὶ ἀπ’ τὶς λεύκες
ὕψωνται κουρασμένοι. Πίσω ἀπ’ τὸ συρμα-

2

Μὰ τὴ στιγμὴ, τί στιγμὴ !
καμάρωνε
τὴν ὀργή του, τὴ φωνή του
καὶ τὴ φυσὴ καὶ τὸν ἴσκιό του
ὀλόρθο,
καὶ θεωροῦσε τὰ χαριτωμένα
τῆς Βροχούλας πράματα.

3

Τὶς μέρες μας κρατᾶω
στὴ φωνή μου τὴν ἄβγαλτῃ,
καὶ τὰ πράματά ΤΗΣ ΤΗΣ
στριφογέρνουνε στὸν τόπο τους
στὸ ἀέρινο ὄνειρό ΤΗΣ.

Παν. Κερασιδῆς

ΤΡΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1

Κοιτάζοντας τὰ χέρια μου
νὰ μακραίνουν προοπτικὰ
μέσ’ ἀπὸ ὄνειρα παιδιάτικα
σέρνω βαθειὰ σκιὰ σὲ κύματα
νὰ κρυφτῶ στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου.

2

Ὁ κομψευόμενος κύριος
βγάζει τὸ καπέλο

τέπλεγμα τῆς στρατιωτικῆς ἐγκατάστασης
τὸ χωράφι ἔχει ἀγριέψει. Πλαῖ, στὸ γαληνεμέ-
νο ὁρμίσκο, μενᾶχη μιὰ ψαρόβαρκα, ξέβαφη,
χωρὶς κουπιὰ, ἀγγοντεύει τὴ θάλασσα καὶ θυ-
μᾶται τὰ νιάτα τῆς.

Ἀπέναντι ὁ ταρσανᾶς ἡσυχάζει.

Στὸ βάθος ὁ Ἀμβροσικὸς ἀνατριχιάζει
στὴν πρωϊνὴ ἀναπνοὴ τῆς αὔρας.

Σὲ κάποιο σημεῖο τ’ οὐρανοῦ πάνω στὸν
Ἀμβροσικὸ σκίστηκαν τὰ σύννεφα καὶ μερικὲς
δέσμες ἀσημένιων ἀκτίνων χύθηκαν δεξιὰ κι’
ἀριστερὰ μέσα στὴ θάλασσα. Καὶ καθὼς ὁ
οὐρανὸς καθρεφτίστηκε στὰ σκοῦρα νερά, ζω-
γραφίστηκε ἓνας ἀσημένιος ρόμβος, μισὸς —
πρὸς τὰ πάνω — ἀληθινός, μισὸς — πρὸς τὰ
κάτω — ψεύτικος. Στὴ μέση του περίπου ἔ-
νας βαρκάρης ἔλαμνε ράθυμα πρὸς τὴν Πρέβε-
ζα.

Ποῦθε ἐρχότανε ἐκεῖνῃ ἡ παναρμόνια μελω-
δία; Ὁ ὕμνος τῆς Χαρὰς τοῦ Σίλλερ ἀπ’ τὴν
9η τοῦ Μπετόβεν!

Ἡ ἰαχὴ σὲ ρε ματζόρε κρεσεντάριζε θριαμ-
βικά: Freude... Freude... Freude...

ΤΑΣΟΣ ΤΣΕΚΟΣ